

arallegim

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAY“Fornicava i
llegia diaris”

Jean-Baptiste Clamence, el protagonista de *La caiguda*, de Camus –novel·la publicada el 1956, un any abans que l'autor rebés el premi Nobel–, en un moment del seu monòleg de cinc dies diu que els historiadors del futur definiran l'home modern com algú que “fornicava i llegia diaris”. Va pecar d'optimista. Almenys pel que fa a llegir diaris; ara mirem sèries i ens enviem mems pel mòbil. L'existencialisme avui tindria un aire més frívol i banal o, si voleu, menys depriment. De fet, el llibre va del que, parafrasejant Hannah Arendt, en podríem dir “la banalitat del bé”, que a vegades pot tenir una cosina germana en l'actual correcció política, sempre tan asèptica, superficial (es queda en les formes del llenguatge) i moralista. En tot cas, fins les monstruositats més patents han de tenir una coartada de bondat.

En el cas del tal Clamence, brillant advocat de causes perdudes, tot és més prosaic: simple egocentrisme. En realitat és un narcisista que fa el bé, no per cap mena de convicció ètica, sinó per exhibir-se, per ser admirat. No estima ningú tret de si mateix, fins al punt que arriba a sentir-se superhome: més intel·ligent, més sensible, més destre que tothom. El seu cor impur no li impedeix gaudir dels plaers de la vida i d'una fama de santedat que només ell sap com n'és de postissa. “La idea més natural de l'home, la que li ve al cap ingènuament, com del fons del seu ésser, és la idea de ser innocent”, diu, cosa que ens estalvia un excés

WIKIPEDIA

de virtut i o de cinisme. Però resulta molt més difícil afirmar la innocència que la culpabilitat d'algú. I Clamence, rere la seva màscara, se sent culpable de no haver assistit una noia suïcida.

Davant la mort d'un suposat amic (ell no en té, d'amics), ho té clar: sempre som més justos i generosos amb els morts “per una raó ben senzilla! No hi tenim cap obligació. Ens deixen lliures”. El que estimem en el mort és “la nostra emoció, o sigui, nosaltres mateixos!” Llavors vessem “frases voluntàries breus, però carregades de sobreentesos, la pena controlada i fins i tot, sí, una mica d'autoacusació!” En fi, aquest exemplar gens exemplar d'home no s'en-

ganya respecte de la seva essència: “Ho he de reconèixer humilment [...], sempre he estat ple de vanitat. Jo, jo, jo ha estat la cançó de la meua vida”. I si no té amics, té amors? De nou, el seu únic gran amor és ell mateix. Les dones només han estat objectes de plaer i de conquesta, a tot estirar companyes de joc.

En aquest joc, en aquest temerari flirteig amb la vida, Camus és un mestre a l'hora de despollar les nostres febleses tan humanes, tan ambigües. És d'agrair que l'editorial Raig Verd l'estigui recuperant. *La caiguda* ens arriba ara en traducció d'Anna Casassas. I per a finals d'aquest 2022 ens prometen *El primer home* i *Escrits libertaris*. ♦♦

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART

El recent discurs en què Pere Aragonès utilitza el terme *famílies monomarentals* ha revifat una ja vella polèmica. Sabem de sobres que *parental* fa referència a *progenitor* i prové del participi llatí *parens* (del verb *parir*), però també sabem dues coses: 1) que hi ha la necessitat social (ideològica) d'un mot específic per a les famílies en què la dona és l'únic progenitor; i 2) que les paraules no signifiquen, en l'ús real, el que des del rigor lingüístic haurien de significar sinó el que la majoria dels parlants d'una comunitat volen i necessiten que signifiquin. Respecte a 1), el Termcat proposa *monoparental femenina*, però qui treballa en un mitjà amb titulars o escriu en un mòbil vol un mot i no un sintagma. Pel que fa a 2), diria que el rigor lingüístic ha de ser tingut molt en compte a l'hora de re-

Pere Aragonès i les
famílies monomarentals

gular l'ús, però que al final són els parlants els que fan la llengua. El terme *monoparental*, per exemple, no és del tot apropiat des del rigor lingüístic perquè uneix un prefix grec, *mono-*, amb una arrel llatina, *parental*, però això no ha impedit que, avalat per l'ús, l'acadèmia l'accepti. I l'ús és més sensible a l'eficàcia comunicativa d'una forma que al fet que estigui més o menys ben formada. Això explica que als diccionaris normatius hi hagi moltes formes mal formades. És bo, sempre, evitar-les, i proposar alternatives

**L'ÚS GENÈRIC DE
'MONOMARENTAL' EM
SEMBLA INADEQUAT
EN UN MISSATGE
INSTITUCIONAL**

ben formades, però si l'ús, malgrat tot, les prefereix de manera massiva i persistent, s'han d'acabar acceptant. ¿Podria ser una alternativa *unimaterna* o *unimaternal*? No gaire, perquè –des del rigor lingüístic– totes les famílies tenen una sola mare.

Una altra cosa és fer un ús genèric de *monomarental*, incloent-hi els dos gèneres i, per tant, també els (pocs) homes únics progenitors. I és el que pot semblar que fa Aragonès quan diu que “les dones assumeixen més la cura dels infants, especialment en famílies monomarentals”. Seríem llavors davant un femení genèric o inclusiu que a mi –al marge que no l'acceptin les acadèmies– em sembla inadequat en el registre d'un missatge institucional, perquè obre la porta a usos lingüístics confusos, incoherents i, encara avui, molt minoritaris. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Junil a les terres dels bàrbars

JOAN-LLUÍS LLUÍS / Club Editor
290 pàgines i 19,95 € 1/22

[2] Constel·lacions

BLANCA BUSQUETS
Proa
240 pàgines i 19,50 € 6/3

[3] Ai, William!

ELIZABETH STROUT
Edicions de 1984
256 pàgines i 18,90 € 3/3

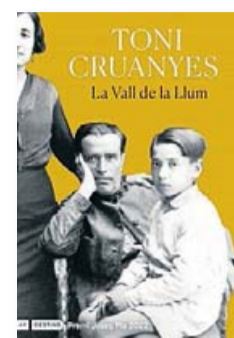
[4] Quan s'esborren les paraules

RAFAEL NADAL / Columna
364 pàgines i 21 € 7/11

[5] Terres mortes

NÚRIA BENDICHO GIRÓ
Anagrama
184 pàgines i 16,90 € 4/52

NO-FICCIÓ

[1] La vall de la llum

TONI CRUANYES
Destino
384 pàgines i 21,50 € -/1

[2] Pandèmia i postveritat

JORDI PIGEM
Fragmenta
144 pàgines i 15,50 € 1/9

[3] Causa general

JORDI PANYELLA
Angle Editorial
560 pàgines i 21,90 € 2/3

[4] Rússia, l'escenari més gran del món

MANEL ALÍAS / Ara Llibres
464 pàgines i 21,90 € 3/16

[5] Pensaments i opuscles

BLAISE PASCAL
Adesiara
800 pàgines i 32 € -/4

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] El libro negro de las horas

EVA GARCÍA SAENZ DE URTURI
Planeta
384 pàgines i 20,90 € -/1

[2] Violeta

ISABEL ALLENDE
Plaza & Janés
400 pàgines i 22,90 € 1/2

[3] Sed

AMÉLIE NOTHOMB
Anagrama
128 pàgines i 19,90 € -/1

[4] Arena negra

CRISTINA CASSAR SCALIA
Duomo
432 pàgines i 18,50 € -/2

[5] Una historia ridícula

LUIS LANDERO / Tusquets Editors
288 pàgines i 19 € -/1

NO-FICCIÓ

[1] Yo, vieja

ANNA FREIXAS
Capitán Swing
192 pàgines i 17 € -/1

[2] Por si las voces vuelven

ÁNGEL MARTÍN / Planeta
256 pàgines i 17 € 1/12

[3] Encuentra tu persona vitamina

MARIAN ROJAS ESTAPÉ / Espasa
328 pàgines i 19,90 € 2/24

[4] Cómo hacer que te pasen cosas buenas

MARIAN ROJAS ESTAPÉ / Espasa
232 pàgines i 19,90 € 3/174

[5] ¿Por qué me duele la tripa?

ÁNGELA QUINTAS / Alfaguara
304 pàgines i 19,90 € -/2

Rànquing setmanal del Gremi d'Editors de Catalunya i LibriData
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat